

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Historia filozofii nowożytnej i współczesnej
Prowadzący	ks. prof. dr hab. Tomasz Stępień
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Teologia ogólna
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	I
Semestr	2
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	TMA_W02; TMA_W13; TMA_W27; TMA_U28
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	wykład
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	
Opis i cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z podstawowymi poglądami filozoficznymi autorów nowożytnych i współczesnych w kontekście ich znaczenia jako narzędzi rozważań teologicznych. Student będzie miał możliwość zapoznania się z losami filozofii od Renesansu aż do końca XXw.. W czasie wykładów wnikliwiej zostaną zaprezentowani filozofowie, którzy mieli największy wpływ na myśl danej epoki i na tworzenie się nowych ujęć, które zaważyły najbardziej na rozwoju filozofii. Ze względu na fakt, że słuchaczami są studenci teologii w czasie wykładu szczególny nacisk zostanie położony na tych autorów, którzy wywarli wpływ na tworzenie się filozoficznych podstaw teologii tego okresu (np. N. Malebranche, I. Kant, M. Heidegger itp.)

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Od magii do nauki – początki filozofii renesansu.	2
2. Dziedzictwo humanistyki i nauki – M. de Montaigne, T. Hobbes i F. Bacon	2
3. Trzy idee filozofii Kartezjusza	2
4. Filozofia chrześcijańska XVII w. B. Pascal i N. Malebranche	2
5. Panteizm Spinozy i monadologia G. W. Leibniza	2
6. Angielskie oświecenie i filozofia umysłu (J. Locke i G. Barclay)	2
7. Szczyt angielskiego empiryzmu – D. Hume	2
8. I. Kant – krytyka metafizyki i utworzenie etyki deontologicznej.	2
9. Od Fichtego do Hegla – systemy idealizmu niemieckiego.	2
10. Materializm dialektyczny od Marksa do Lenina.	2
11. Egzystencjalizm chrześcijański i ateistyczny S. Kierkegaard i F. Nietzsche	2
12. Fenomenologia E. Huserla i jego następców.	2
13. M. Heidegger i nowe oblicza egzystencjalizmu w XXw.	2
14. L. Wittgenstein – filozofia języka i początki filozofii analitycznej i filozofia nauki	2
15. Postmodernizm XX w. – narodziny, rozkwit, upadek.	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie <i>absolwent po tych studiach</i> będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i> będzie wiedział i umiał)	<u>Sposoby weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
TMA_W02	wykazuje pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii i prawa kanonicznego wobec teologii	Student zna rozwój myśli nowożytnej i współczesnej i jej najważniejszych przedstawicieli i potrafi prześledzić rozwój idei i rozumień świata (1-14)	Test śródsesemestralny i egzamin ustny
TMA_W13	podaje przykłady powiązania treści teologicznych z innymi dziedzinami nauki; rozumie zasady ochrony własności intelektualnej	Student zna konsekwencje oddzielenia filozofii od teologii i rozumie konsekwencje zastosowania różnych odmian filozofii nowożytnej i współczesnej do tworzenia systemów teologicznych (zwłaszcza zajęcia 4,8,13)	Test śródsesemestralny i egzamin ustny
TMA_W27	wskazuje na grecko-lacińskie korzenie terminologii nauk teologicznych	Student rozumie i jest w stanie wyjaśnić nowe terminy wprowadzone w filozofii nowożytnej i współczesnej oraz to co mają wspólnego i jak różnią się od grecko-lacińskiego dziedzictwa.	Test śródsesemestralny i egzamin ustny
TMA_U28	proponuje rozwiązania nietypowych problemów w sytuacjach profesjonalnych, integrując pogłębioną wiedzę teologiczną z wiedzą z innych dziedzin;	Student jest w stanie ocenić przydatność filozofii (zwłaszcza XXw) do budowania teologii i jest w stanie posługiwać się terminologią filozoficzną XX w. dla wielowarstwowego opisywania relacji chrześcijanina do współczesnego świata	Test śródsesemestralny i egzamin ustny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

1.	Wykład wspomagany prezentacją multimedialną.
2.	Dyskusja w oparciu o prezentowane treści

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	Udział w zajęciach	30	30
praca własna	Lektura obowiązkowa	30	60
	Przygotowanie do testu śródsesemestralnego i egzaminu ustnego	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Ocena z testu śródsesemestralnego z filozofii nowożytnej: 20% oceny końcowej

Udział w zajęciach: 10% oceny końcowej

Egzamin ustny końcowy: 70% oceny końcowej

Wiedza:

- na ocenę dostateczną – student jest w stanie przedstawić poglądy najważniejszych filozofów nowożytnych i współczesnych.
- na ocenę dobrą – student jest w stanie przestawić poglądy filozofów nowożytnych i współczesnych, potrafi wyjaśnić wzajemne relacje filozofii i teologii od renesansu do XXw.
- na ocenę bardzo dobrą – student jest w stanie przestawić rozwój idei poglądów filozoficznych w nowożytności i współczesności, rozumie zależności pomiędzy poszczególnymi systemami oraz rozwój i regres wzajemnych relacji filozofii i teologii.

Umiejętności

- na ocenę dostateczną – student rozumie i jest w stanie posługiwać się podstawowymi terminami filozoficznymi w opisie zagadnień teologicznych.
- na ocenę dobrą – student rozumie i posługuje się biegle terminologią filozoficzną mówiąc o zagadnieniach teologicznych.
- na ocenę bardzo dobrą – student rozumie i potrafi wyjaśnić terminy filozoficzne nowożytności i współczesności, rozumie zależności i różnice pomiędzy nimi, jest w stanie posługiwać się nimi biegle i twórczo ich używać w opisywaniu problematyki teologicznej.

Literatura obowiązkowa

1.	F. Copleston, Historia filozofii, t. IV-XI, Warszawa 2005-2005.
----	---

2.	E. Gilson, T.Langan, A.A. Maurer, historia filozofii współczesnej, Warszawa 1979.
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	E. Gilson, T. Langan, <i>Modern philosophy. Descartes to Kant</i> , New York 1963.
2.	B. Russell, <i>Dzieje filozofii zachodu</i> , tł. T. Baszniak A. Lipszyc M. Szubiałka, Warszawa 2000.
3.	E. Coreth., H. Schöndorf, <i>Filozofia XVII i XVIII wieku</i> , Kęty 2006.
4.	E. Coreth, P. Ehlen, F. Ricken, <i>Filozofia XX wieku</i> , Kęty 2004.
5.	A. Miś, <i>Filozofia współczesna</i> , Warszawa 2006
6.	T. Gadacz T., <i>Historia filozofii XX wieku. Nurty</i> , t. I: filozofia życia, pragmatyzm, filozofia ducha, Kraków 2009.
7	T. Gadacz T., <i>Historia filozofii XX wieku. Nurty</i> , t. II: neokantyzm. filozofia egzystencji. Filozofia dialogu, Kraków 2009.
8.	KennyA., <i>The Rise of Modern Philosophy</i> , Oxford: Clarendon Press, 2006.

* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☒ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)